

ALPSKÝ VĚSTNÍK

— ORGÁN —

ČESKÉHO ODBORU SLOVINSKÉHO ALPSKÉHO DRUŽSTVA

ALPSKÝ VĚSTNÍK vychází prvního dne každého měsíce, vyjímajíc červen, červenec, srpen, září, a zasílá se členům českého odboru slov. alpského družstva zdarma. — Předplatné na rok 3 K. pro členy klubů turistických 2 K. — Věstník vydává český odbor slov. alpského družstva řízením Dra. Bohuslava Franty na Smíchovské, Ferdinandovo nábřeží č. 16. — Dopisy týkající se administrace Alpského Věstníku buďtež adresovány: Praha-III., Kampa 513. — Zakládající členové odboru platí 60 korun jednou pro vždy. Skuteční členové platí ročně 6 korun (první rok kromě toho 2 koruny zápisného). Příspěvky zasílají se českému odboru v Praze 1947-II.

ČÍSLO 7.

DUBEN 1908.

ROČNÍK X.

Po cestách málo známých.

Píše Jiří Čermák.

(Pokračování.)

Držel jsem se stále as v téže výši a pohodlně, jako procházkou kráčel jsem vpřed v blahém vědomí, že římsy vyústí blízko při hřebenu Rogice, hezky vysoko, na samém horním okraji obávaného ssutkoviště. Ale po mé bezstarostnosti bylo brzy veta. Stál jsem na okraji uzoučké římsy, v místě, kde končila v stěně. Ani mi nepřišlo na mysl, že bych se mohl několik kroků vrátit a překážku obejít; viděl jsem o pár metrů níže, pod sebou, zase širokou římsu, po níž možno pokračovati v cestě vpřed, a v stěně, dělící mne od ní, mělký komín. A již jsem lezl komínem dolů. Brzy však jsem seznal, že to není právě nejlepší cesta; komín se zúžil v kolmou, hladkou trhlinu. S pětikilovým tlumokem na zádech nemohl jsem se otočiti; k tomu ještě při každém pohybu vadil mi svitek lana, zavěšený v pověstné formě »chomoutu« od pravého ramene k levému boku. Nejprv jsem shodil dolů lano, pak tlumok, a pak jsem myslil, že poletím i já a to vzteky, neboť z úspory drahého času nespustil jsem »ruksak« po laně a teď musil jsem malomocně přihlížet, jak veškeren můj majetek, místo aby se klidně uložil u lana v ssuti na úpatí komína, ohromnými skoky peláši do hlubiny, při čemž, nejspíše nárazem, otevřela se kapsa, v které jsem z pohodlnosti (abych vždy nemusil rozbalovat celý tlumok) přechovával většinu nutných drobností, a ty se vysypaly. Pro nezúčastněného diváka byl by to nádherný, nezapomenutelný pohled — na kvapící tlumok a za ním v divoké směsici pitvorně poskakující jablka, svíčky, lucernu, plechový hrnek, balíček čokolády, několik ocelových skob a kusů červené křídly, krabičku tuhého lihu a třínožku samovaru — já však na výšinách prožíval pocity blízké zoufalosti proroka Jeremiáše. Podnes se divím, že jsem při tomto strašlivém pohledu neztratil ani duševní, ani tělesnou rovnováhu, nýbrž zvolna se sesmykl prasklinou na ssutky, resignovaně sebral svitek lana, který jediný se věrně uložil pod inkriminovaným komínem, a pak ujížděl sněhovou strání za uprchlým jměním. Při vši rozhořčenosti nad »ušetřením času«, jehož jsem tak nenadále dosáhl, chápal jsem stále víc

a více směšnou stránku celé události, zejména když každé chvíle musil sem zastavit, abych sbíral ztracené předměty. Nejdoleji v balvanech, na úpatí firnového pole, na štěstí ještě hezky vysoko nad karovým dnem, zastihl jsem tlumok, odpočívající po exkursi, ďáblem napískané, a vůkol něho na balvanech rozplácá a na jich hrotech nabodnutá jablka. Těšilo mne, že měl jsem nyní závažný důvod, abych je neprodleně snědl, a to mne konečně na dobro smířilo s osudem. Rozptýlený svůj majetek složil jsem zase do tlumoku a s klídnou myslí vracel jsem se vzhůru, abych pokračoval v cestě po římsách.

Bez dalších dobrodružství dostal jsem se brzy na horní část ssutek, do blízkosti zářezu ve hřebeni, jímž mohl jsem nahlížeti do Pišnice — jež nyní, za dne, ztratila mnoho z neobvyklých barev romantiky měsíční noci — a odtud po zvětralých skalních stupních až k hřebenu Rogice. S Dvorským jsme se několikrát chystali na Rogicu, ale k výstupu nikdy nedošlo (hlavně pro oboustrannou lenost); užil jsem tedy příležitosti a pustil jsem se v pravo do skal. Po chvíli snadného šplhání dostihl jsem hřebene a po něm bez námahy se ubíral přes vrchol až k triangulačnímu znamení.*) Hřeben sám jest úzký, misty spadají bezprostředně na obě strany, ke Grušici i Zadnjemu Dovku, neobyčejně strmé stěny, tak že Rogica jest jen těsnou jich přehradou.

Nazpět navrátíl jsem se touže cestou k hlavnímu hřebeni a další postup směrem ke Škrlatici zahájil jsem přechodem sedliska »Sella rossa« (dle Krammera). Přechod ten jest interessantní: Hřeben Rogice vybíhá v místech těch nad Pišnicí a přerušen je mělkým, ale ostrým zářezem. Místo ssutek vrubí zde skály temně rudá, mazlavá hlína. Nejprv je třeba při jižní straně hřebene Rogice v této hlíně, v níž si turista s počátku mnoho netroufá, aby neuklouzl, sestoupiti nad zející jícen propasti Pišnice a obejítí odlupnatelností od massivu oddělenou věž, velkolepě rozpukanou a nakloněnou tak, že hrozí každé chvíle sřítiti se do hlubiny. Chodec v místech těch skoro se bojí dýchatí, aby nepřivodil katastrofu; když podejde tuto hroživou partii skal, dostane se na nešíroké, ostré sedlisko, prudce spadající na jednu stranu (k západu) do Pišnice, na druhou (k východu) do Zadnjega Dovku. Zde v rudé hlíně tkví zasazeny větší, menší balvany; sestupoval jsem mezi nimi blátivou hlinou velice opatrně, ale přece, když jsem se na jednom místě, kde bylo třeba sesmyknouti se přes stupeň víc jak metr vysoký, zlehka zachytil za jeden z mohutných těch balvanů, byl bych si jej zvrátil na hlavu; jen jen že jsem mu s cesty uskočil. S velkým potěšením uvítal jsem proto okamžik, kdy mohl jsem již z proudů červených hlin a tím i z dosahu nebezpečného, zvětralého materiálu vybočiti do poctivých ssutek, jimiž jsem vesele sjel ke dnu Zadnjega Dovku, kde na okraji karu, pod známým balvanem jsem se usadil k odpočinku a řádnému už třetímu posnídání.

Asi o 8. hod. (přibližně) vydal jsem se na výzkumnou výpravu, ověšen všemi nutnými potřebami: dvěma svítky lan (25 m a 10 m) v podobě chomoutů, s dvěma slaňovacími skobami u pasu a lezeckými

*) Není na nejvyšším bodu hory, nýbrž je posunuto o značný kus dále měrem k údolí Vratskému.

střevíci, upevněnými kol krku. Tlumok, a vše zbytečné v něm, zanechal jsem pod balvanem a zakryl, hlavně proti zvědavosti ovcí, kameny.

Zvolna stoupal jsem vzhůru obrovským ssutkovým srázem, v myšlenkách se připravuje na různé způsoby zdolávání obtíží »Grogrovy« cesty. Ze ssutek vstoupil jsem do skal a za chvíli byl jsem v plné práci. Něco jiného je, jde-li turista s vůdcem nebo s rovnocenným druhem, a něco zcela jiného, jde-li sám; o tom měl jsem příležitost uvažovati na další cestě několikrát. Zprvu chtěl jsem se přezouti do krpce, ale rozmyslil jsem si to záhy: lehké krpce, upevněné kol krku, mi nijak nevadí, kdybych však je zaměnil, kované boty na jich místě lehkou při prudším pohybu by mi mohly vyraziti zuby... A tak jsem se potýkal s hladkými skalami v botách, přelézaje úzkou passáž traversu do mělkého žlebu a z něho za hladký, rozeklaný hrot; poněvadž dvou svítků lana zdálo se mi zbytečně mnoho a vadily mi, odložil jsem zde menší z nich a sestoupil jsem do zvětralého žlebu, kterým se bez valných obtíží vyjde na úzký, avšak lehkou schůdný východní hřeben.

As k 10. hod. byl jsem na vrcholu Škrlatice, zahalen v husté, poctivé mlhy, jež mají zde patrně domovské právo. Čekal jsem hezky dlouho na výhled, abych se mohl orientovati, kudy do záhadného Malého Dovku — ale bez úspěchu. Přehlédl jsem zatím celý vrchol a seznal jsem, že velká plechová krabice, věnovaná kdysi bratry Kainradly, s vrcholu zmizela, a místo její zaujala menší plechová krabička, kterou jsme zde před dvěma roky s přítelem dr. Dvorským zanechali; všechny visítky, jež kdysi skrývaly se jednak v oné velké schránce, rzí polozničené a v lahvi, mrazem rozbité, přestěhované jsou dnes do »naší« schránky.

Když opustil jsem vrchol, byl bych málem se dostal snadno a rychle k cíli své dnešní cesty, do Malého Dovku, neboť v lezecké nonchalanci, odůvodněné snadným terrainem, a v pevné víře v pevné záchyty hřebene, spolehl jsem se plně na skalní výčněl; ten však náhle povolil a já — i se záchytem v ruce — byl jsem na nejlepší cestě do mlhavé hlubiny; na štěstí pikl, opřený způsobem, jenž charakterisuje obvykle nováčka v horách (totiž směrem k propasti) navrátíl mi v pravý čas ztracenou rovnováhu. Upomenut, že není dobře ani v snadném terrainu nedbatí příslušné opatrnosti, sešel jsem až v místa, kde ze Zadnjega Dovku dostihuje obvyklá cesta (Grogrova) hřebeně.

V mělkém zářezu hřebene jsem se usadil jako Herakles na rozcestí a zpytoval jsem vůli bohů na knoflicích známým počítáním: »Mám — nemám?« — půjdu-li na levo, na výzkumnou pout do neznáma, či v pravo na obvyklou cestu, neboť husté mlhy byly jako stvořeny k tomu, aby od nového podniku odstrašily. Konečně, když knoflíky nechtěly odpovědět na otázku po mém přání a když jsem uvážil, proč jsem vlastně tedy dnes vstával již o půlnoci a proč jsem se vyškralal až sem, když bych se ani neměl pro hloupé mlhy pokusit o zakončení záhadné otázky — přepočítal jsem zběžně kusy červené křídly a počet rudých, papírových proužků ke značení cesty, abych v mlhách měl zajištěnou cestu zpět a pustil jsem se do neznáma.

Nad závratně rozevřenou, úzkou roklí přešel jsem na jakýsi hřeben, vyběhající stupňovitým spádem k severovýchodu. Divil jsem se, jak vše hladce jde: jen tu a tam několik metrů snadného lezení po hladkých, ale ne příliš strmých skalách, jinak byl to pouhý horský pochod; když v příznivém okamžiku mlhy seřídly, shledal jsem, že mne dělí od nejvyššího výběžku karového firnu jen snadný travers zvětralým skalím a hladkými plotnami. Za chvíli na to sjížděl jsem již po sněhu ke dnu »záhadného« Malého Dovku. Vítr rozptýlil mlhy. Zřel jsem se v kruhovitě kotlině, obklopené kolmými stěnami Škrlatice, Dovského Křiže a Neznámých vrcholů; jediné proti Vratskému údolí nešíroká brána poskytovala výhled ke Cmiru a Triglavskému plateau. Obrovské spousty ssutek vroubí vrcholy; místy halí je vysoko zasahající firnová pokrývka. Stádečko vyplašených kamzíků prchá chvatně do stěn Neznámých; kamení padá pod nimi s rachotem, a ozvěnou zesílen zvuk ten doléhá ke mně se všech stran, jakoby smělé skály ty se na mne řítily.

Balvan uprostřed dna vyčnívající z firnových mass zvbíl mne k malému oddechu; rozhlížel jsem se spokojeně po »tajemném« zákoutí a se zálibou sledoval jsem široký pás mírného svahu, probíhající napříč stěnami Škrlatice, od hřebene k nejvyšším částem kotliny, jenž mne tak pěkně sem dovedl. Tím však nebyla moje expedice ještě u konce, zbývalo mi důkladně si vtisknouti v paměť sráž z Neznámých, neboť jistě že bude někudy možno přes ně proniknouti na Dovški Podi nebo naopak z Dovských Podů sem — a pak bude rozluštěn nový výstup na Škrlaticu dokonale. Sestoupil jsem tedy k okraji kotliny, kde přechází ve stále rostoucí sráž, až spadá kolmou stěnou do Vratského údolí — tak jak jsme před rokem pozorovali při pokusu ze Zadnjega Dovku — abych se rozhlédl, není-li kde pozorovati slabiny v té hradbě hor, jež kout obkličuje. Pak teprv uznal jsem, že jsem dost pracoval a že třeba pomýšlet na návrat. V prasklině balvanu, kde jsem dřív odpočíval, uložil jsem svoji navštívenku v plechové schránce a nastoupil jsem pochod vzhůru. Rudé proužky papíru a tu a tam červenou křídou načrtnuté šipky, udávající směr, vyvedly mne ze srázů firnových za krátko na východní hřeben Škrlatice; bez zastávky pustil jsem se ihned do známé »Grogrovy cesty«. V sestupu zdála se mi tato cesta nepoměrně snazší. Lano, odložené na žandarmu, jsem zase přehodil přes rameno; za krátko byl jsem již ze skal venku a po stupňovitých římsách jich úpatí spěchal jsem pod »veliký komín« k zurčícímu vodnímu praménku. Ledová voda osvěžila vyprahlé hrdlo a dodala mi chuti k divoké jízdě srážnou ssutkovou pouští k ochrannému balvanu na morenové hrázi Zadnjega Dovku.

Horský vzduch dobře tráví; jaký div, že hladov jako vlk vnikl jsem pod balvan, vyprostil tlumok z úkrytu a z tlumoku proviant — ale běda! na špeku a syru mne červi předešli; zbyl mi pouze suchý chléb. Chléb se sněhem byl smutný oběd a nutil ke vzpomínkám na lepší časy. Abych zahnal chmurné myšlenky, uspořádal jsem všechny svoje přítěže do pohodlnějšího způsobu nošení, naložil jsem si je na záda a dal jsem se na zpětný pochod. Rozhodl jsem se pro sestup do Vrat, jednak proto, že slunce zdálo se mi ukazovati již více než 2. hod. odpolední, jednak proto, že už jsem měl pro dnešek chůze právě tak

dost. V Aljaževě domě budu za 4 hod., přes Křiž do Kranjské Gory mám nejméně 7 hodin cesty a z toho víc jak hodinu strmého stoupání od úpatí Rogice na Křiž. Cesta do Vrat je beze ztráty výšky, stále dolů, a to byl hlavní důvod, proč jsem jí dal přednost. Ale ošidil jsem se důkladně. Roklí, svažující se od Grušice k Vratům, jsem šel sice již dvakrát, a vždy v sestupu, vždy jinou variantou a vždy jsem si sliboval, že už po druhé tudy nepůjdu. Ale časem člověk na útrapy zapomíná a podrží v paměti jen výhodu, kratší trvání cesty.

Věděl jsem, že v jisté výši je rokle přerušena hladkým stupněm, po němž crčí voda; proto držel jsem se zprvu více v pravo, pod Stenar, ale brzy zabředl jsem do houštin klečovní a neměl jsem jiného východiška, než zoufale se jimi prodírat vpřed. Když jsem se jimi šťastně vypletl ven, seznal jsem strašlivou věc: že jsem se dostal právě nad onen hladký stupeň — a tak s resignací jsem se musil dát do zápasu s neurvalou kosodřevinou znovu. Zpocen a uřícen chladil jsem se chvíli u vodního proudu pod stupněm, kde jsem již kosodřeviny opustil na dobro a těšil jsem se na snadnost další cesty. Ale tu na tvrdé, pevné půdě podkladu nasuta je tenká vrstva skalní tříště tak, že při sestupu nesjíždí se měkkým zabořováním do vratkého kamení, nýbrž klouže se po kamenech, jež se pod nohama obracejí. Hrozná jízda, drkotavá, zhoubná v účincích na tělo i na boty. O snadnosti bylo při tom těžko povídat. A když jsem se dostal do lesa, nastaly jiné potíže, snad proto, že »změna obveseluje«: Stezka, která v dolní části rokle trochu usnadňuje sestup, se v houštinách ztratí, a teď prodírej se vpřed, jak umíš, přes větve a skácené kmeny, pak divokým balvaništěm v úzkém korytě vyschlé bystřiny nahoru dolů, po dvou i po čtyřech, v pusté směsici větví a kamení...

Konečně po dlouhé práci dostal jsem se z lesních houštin k dřevěnému plotu, za nímž se bělal Aljažev Dom. V radosti nad koncem útrap nezdržoval jsem se hledáním vrátek, přešel jsem ochotně poslední překážku, plot, a vstoupil jsem do hostinného Domu. Byla 6. hod. večerní. Poněvadž jsem měl zuřivou touhu dorazit ještě dnes večer k vlaku a dostati se do Kranjské Gory na dobrou večeři, restauroval jsem zde prozatím své síly malým jen zákuskem a po $\frac{3}{4}$ hodinném odpočinku dal jsem se na pochod do Mojstrany. Cestou setkal jsem se s p. drem Schmidtem, jenž se ubíral do Aljaževa Domu na noc; bylo to nečekané, vítané setkání zas jednou po dlouhé době, a zasloužilo si těch několik minut, jež jsme na ně obětovali. Za to jsem kvapil potom s dvojnásobnou rychlostí známou cestou. Zvolna se šelo. Kdesi od uhlířské chalupy ozvalo se za mnou volání: »A gospoda nimaš nič?« (Nevedeš žádného pána?); patrně mne kdosi dle lan a sekýrky považoval za vůdce. Abych nekazil dojem, odpověděl jsem v žertu, že jsem ho nechal »tam nahoře«, a spěchal jsem dále vpřed, neboť noc se kvapem blížila. Za svitu hvězd minul jsem Peričnik. Na Dovjeské nádraží jsem se dostal již za tmy; bylo několik minut po $\frac{1}{2}$ 9. — spěch můj byl zbytečný: vlak jede teprv o $\frac{1}{4}$ 11. Natáhl jsem se tedy zatím k odpočinku na lavičce vedle nádražní budovy, ale následek tohoto nuceného odpočinku byl, že jsem potom skoro stěží překonal příkré schůdky při vstupu do železničního vozu. Pro únavu odložil jsem lu-

kulskou hostinu, na kterou jsem se dřív tolik těšil, na zítřek a tiše jsem vklouzl o 11. hod. do měkkého lůžka, které jsem před 23 hodinami opustil. Druhého dne rozlétny se na perutech pošty stručné zprávy jednotlivým členům »Zelené Roty«, že Malí Dovk »dobyť«. Jak lacino kapituloval, ponechal jsem si moudře pro sebe.

*

Bez vůdce.

Vůdcovská otázka dostala se zase do popředí, díky dennímu tisku, zejména německému, který má o život a zdraví alpistů podivuhodnou starost a který, jak už je zvykem, lavinovým způsobem rozšířil článek o obětech Alp, v němž mimo jiné se praví: »Jest velmi potěšitelné a odpovídá stále naléhavější potřebě, že nyní budou energicky požadována internacionální opatření ku zmenšení alpských úrazů. Státy, které se dělí o držbu Alp, budou vyzvány vydati nařízení, jimiž by se znemožnila návštěva nebezpečných hor bez průvodu kvalifikovaného vůdce.« Kdo bude tato opatření energicky požadovati, kdo vyzve státy, dělící se o Alpy, článek nepovídá, avšak každý trochu informovaný ví, odkud vane vítr. Tak podotýká dr. Josef Moriggl v úvodu k výpočtu alpských úrazů v r. 1907.*) Článek je původu švýcarského a znamená zbožné přání boдрých vůdců, kteří mají z přívalu turistů pěkné živobytí a ještě by rádi svoje příjmy zvýšili. Jim jsou alpisté, kteří zasahují v domnělá práva jejich řemesla, velmi proti mysli. Neřeba ovšem zvláště připomínati, že tu jde právě jen o zbožné přání, dobře míněné ve prospěch vůdcovských kapes, avšak neuskutečnitelné. Ale překvapuje troullost těchto lidiček. Jsou snad patentovaní vůdci boží, kteří dokáží, co žádný jiný smrtelník? Nevyrovnalo se již hojně alpistů nejlepším vůdcům? Přestává býti vskutku nebezpečný výstup nebezpečným proto, že se děje s vůdcem? Jistě že ne. Leč právě řemeslným vůdcům nejde o těžké tury, na ty oni nechodí, a žádá-li o to turista, dovedou hned předložit mu požadavky tak přemrštěné, že raději od výstupu upustí. Jim se jedná o tury, které zarážejí začátečníky a ctižádostivé neohrabance, z nichž lze vymáčkati hodně peněz a tu ovšem je velmi nepřijemno, když se karavana »tahanych« setká s turisty, jdoucími bez vůdce a bez nesnází. Tu nimbus výkonu mizí a těžko je pak vymámiti z rozjařeného »vítěze« důkladné zpropitné. Tento způsob turistiky nese známku »made in Helvetia«, avšak přenesl se již také dále na východ. Četné stížnosti na chování vůdců v Dolomitech, které jsme ostatně zaznamenali, jsou toho dokladem.

Tím nechci se dotýkati nikterak řádných vůdců. Jsou mezi nimi mnozí, kterým nejde jen o mzdu, kteří mají zájem o turu samu a jdou mnohem raději na něco nového, nežli Kotem na Triglav. Takové vůdce lze pokládati za společníky výpravy a jedině s nimi je vhodno pouštět se na tury vskutku těžké. Právě naopak myslím, že by k takovýmto

*) Mitteilungen D. u. Ö. A. V. 1908. Str. 6.

turám neměli býti přibírání vůdcové, kterým jde jen o zisk. Ti nechtě se laskavě spokojí bezpečným výdělkem na značených cestách. Stanovisko vůdců jest ovšem pochopitelné a také stanovisko novin, které články otiskly. Je to vhodná příležitost zalichotiti »moudrému« publiku, které by tak rádo vidělo každé hnutí člověka podrobeno nějakému policejnímu zákazu.

*

Ph. St. F. J. Rambousek:

Velika Planina.

Črty sběratele.

I.

Ještě před odjezdem do útulného Jezera zahloubal jsem se často nad mapou; zvláště mne zajímala planina, táhnoucí se na jih od Konjě — o němž mnohý povzbuzující úsudek pronesl i p. Dr. Klička. Domníval jsem se, že na široké a rozsáhlé pláni naleznu nějaké význačné brouky, a proto chystal jsem se k delšímu pobytu na oněch místech.

Neobyčejně bohatá kořist v okolí Jezera oddalovala dlouho zamýšlenou výpravu, takže teprve 7. srpna 1907 při výstupu na »Babu« jsem se rozhodl k cestě. Bez dlouhého otálení a s důkladně naplněným tlumokem jsem ještě téhož dne za úplné již tmy přišel na chatu —

Ráno vystoupil jsem na Grintovec a minuv »Zoisku« sestupoval jsem k polední za husté mlhy do Bystřického údolí. Mezi skalními stěnami válely se husté mlhy, které pokrývaly veškeré rostliny tisícerymi krůpějemi rosnými. Jmenovitě krásné byly jestřábnisky (Hieracium), jichž dlouhé chloupky pokryté jemnými kapkami rosnými činily dojem stříbrných nití. Flora byla velmi bujná — bohužel nemohl jsem tentokrát použití smýkací sítky ke sbírání hmyzu — nechtěl-li jsem ji mít plnou rosné vody, a tak jsem byl odkázán na sbírání pod kamením, kterého jsem po chvíli zanechal a ohlížel se raději po okoličnatých rostlinách, na kterých se zálibou sedává množství hmyzu. Avšak našel jsem jen několik vos (Vespa germanica) a z brouků několik Mordell a Anthobií. Proto jsem raději sestupoval přímo dolů, bez ohledu na dlouhé serpentýny. Ze známých mně rostlin upoutalo hlayně mou pozornost Liliium Carniolicum, které tam roste četněji než u České chaty. Na Heracleum chytil jsem krásného pružníka Ludius virens Schrank, ač byl již srpen a druh tento jest jarní.

Hustá mlha prosycená příjemnou vůní alpských fialek sahala až do údolí. Cestou k Uršiči jsem chytil na smrkovém dříví párek pěkných pilořítek (Sirex juvenicus) a nedaleko našel jsem několik již setlívajících tesáfků Saphanus piceus. Dole v údolí bylo dusno a slunečno, takže s důkladnou žízní jsem vpadl do gostilny a po dlouhém hledání objevil gospu — na půdě.

Posilniv se celým litrem vlastoručně uvařeného kakaa, počal jsem hned sbírat v okolí. Prosíval jsem lesní mech, staré houby a pařezy; výsledek hledání byl dosti slušný, jmenovitě v náplavu u Predeseljů

jsem našel celou řadu pěkných Bembidií, Oxytelů, Athet, Ancyrophorus aureus (význačný pro celou skupinu Sav. Alp), Deleaster dichrous, Philonthus astutus, Sphaerosoma Scidlitzii atd. Při pohledu na šumnou vodu jsem neodolal a vykoupal se, ale opouštěl jsem ledovou koupel neobyčejně rychle, vzpomínaje při tom na poměrně »teplou« lázeň v Kazině. Ve starých houbách chytal jsem též četné brouky, hlavně Aleochara mycetophaga, Bolitobius trimaculatus (!), Staphylinus chalconecephalus, několik Nargusů a Catopsů, pod korou pak vzácnou Trichophya pilicornis.

Vrátiv se k Uršiči, pohřešil jsem svoji mapu, kterou jsem nechal ležeti na stole (za týden mi byla vrácena); proto dosti rozmrzele jsem opustil příštího dne časné ráno chatu — bez mapy a sám. Štěstí mi však přálo: krátce před tím byla cesta nově značena, bez neshody vystoupil jsem na »Dol«, kde byla právě senoseč.

Bylo již skoro poledne, vedro bylo neobyčejné a já byl posud bez nápoje. Sekáči mi ukázali kopec, kde prý je »studenec«, ba jeden z nich mi dokonce nabízel »flaši špírity«, abych si zavdal, avšak jeho neobyčejnou ochotu jsem s díky odmítl. Studenec jsem však marně hledal; dal jsem se svěsti močálkem a pruhem bažinných rostlin (ostřic) — a minul jsem ho. Pak jsem šel po luční pěšině, stavil se u močálku, kdež jsem chytil několik Stenusů a Athet, a asi za hodinu s častým odpočinkem jsem konečně dorazil do salašnické osady: Veliké Planiny (asi 1500 m).

Byl jsem tělesně úplně vyčerpán a entomologii jsem se příliš nevěnoval, ja ve svých plánech neobyčejně zklamán, neboť celé okolí Velké Planiny činilo dojem pahorkaté stepi; listí pod řídkými rhododendrony bylo horkem vyschlé, půda pak většinou porostlá nízkou travičkou a pokrytá četnými vápencovými balvany. Okolí salaší je pokryto bujným porostem kopřiv a štovíků, který najdeme v horách všude, kde se chová dobytek. Krátce přede vsí, která se skládá asi ze 60 salaší, jsem dohonil »fanta« pastýřského, jenž se velice zvědavě vypytaval po ceně různých věcí mé alpské výzbroje.

Salaš jeho rodičů byla na pokraji osady; s povděkem jsem shodil těžký tlumok a vyžádal si trochu vody k pití. V přineseném nápoji jsem sice shledal vodu, ale oživenou planktonem dosti zajímavým — pil jsem však dychtivě, nemá jiné. Byla to voda sněhová, neboť pramenu tam na hodinu cesty vůbec není, na sníh pak chodí se do blízké rokle. Ukojiv žízeň vstoupil jsem dovnitř salaše, stavby to neobyčejně svérázné a zajímavé, která spočívá na několika vápencových balvanech. Střecha sahá až k zemi. Nízkým vchodem vejdem do »předsině« pro dobytek, kdež je neobyčejně kluzká »podlaha«. Uprostřed je místo poněkud vyvýšené a oddělené pro pastýře. Vnitřní zařízení je velmi jednoduché: ohniště, lůžko, stolička, řada polic na mléko a koryto na sněhovou vodu. Nabral jsem si vody a před chýší vařil »hovězi« polévku z konzerv; moje lihová kuchyně stála na špalku a jen náhodou se stalo, že mi nebyla od několika krav převrhnuta. Když jsem zakončil oběd krajáčem kyselého mléka, schoval jsem tlumok v chatě, kde přes málo vábný vnitřek jsem mnil nocovat, a pak jsem šel sbírat na jižní značně srázné svahy; hlavně jsem prosíval listí. Nejbližší okolí bylo faunisticky velmi chudé, jedině v kravském hnoji bylo mnoho drabčků, ale druhů

tak obyčejných (Oxyypoda opaca, Oxytelus tetracaratus a j.), že se mi sbírání brzy znechutilo. Při prohlížení prosetého listí jsem našel jen obyčejné druhy Trechusů, Domene scabricollis, Simplicaria acuminata, Otiorrhynchus austriacus etc. Natrhav si něco protěže vracel jsem se rozmrzele k salaši a pomýšlel jsem na návrat.

Za chvíli jsem již sestupoval ke Kamniku, kamž jsem k večeru dorazil. Pod pohostinnou střechou p. notáře Orožena použil jsem poprvé »dijaških prenočišč« a když jsem ulehal, cítil jsem vnitřní upokojení, že jsem zbaven sbírání »hmyzu« na Veliké Planině, ke kterému bych byl nyní asi nucen.

Ráno jsem časné vyšel, abych sbíral na březích Bystřice. Hledal jsem Thinobiusy — ale marně, patrně pro pokročilou saisonu. Za to jsem našel četná Bembidia, Panagaeus crux maior, Agonum sex punctatum, Bidessus geminus, Geodromicus plagiatus ab. nigrita, Ancyrophorus aureus, Troglodytes fuliginosus, Oxytelus rugosus, Stenus biguttatus, maculiger, ater, circularis, Dianous coeruleus, Paederus gemellus, Neobisnius v. prolixus, Philonthus atratus, quisquiliarius, fulvipes, Tachyusa coarctata, constricta, balteata, Atheta longula, gregaria, insecta, debilis, monacha, longicornis, exilis, Chilopora longitarsis, Ocala badia, Helophorus affinis, Hydrochus carinatus atd.

Osvěživ se ještě koupelí, pustil jsem se pěšky přes Cerklje do Kokry a do Jezera, kamž jsem přišel asi k deváté hodině večerní.

Ač jsem nenabíral skoro žádné vzácné brouky, přece mne cesta na Vel. Planinu nemrzela, neboť jsem poznal novou část Saviňských Alp, která pro svou svéráznost zasluhuje nejlepšího doporučení.

(Příště dále.)

*

XI. valná hromada českého odboru S. P. D.

Valná hromada konala se dne 20. března 1908 za četného účastenství. Po zahájení schůze předsedou p. prof. Chodounským schválen protokol loňské valné hromady, jakož i zpráva jednatelská. Na to přečetl pokladník p. dr. Prachenský zprávu pokladní a účetní, jakož i rozpočet na r. 1908, kteréžto položky vesměs jednomyslně schváleny. Na to přijata na vědomí zpráva o činnosti akademického kroužku, přednesená p. Jencičem. Při volných návrzích upozorňoval p. Čermák, že se letos koná mezinárodní sjezd zeměpisců v Ženevě, jehož se účastní též četné alpské spolky. Bylo by tudíž důstojno, aby také slovinské alpské družstvo bylo tam zastoupeno. Usneseno upozorniti na to ústředí spolku. Dále uvedena na přetřes reforma spolkových večírků i přijat návrh p. prof. Chodounského, aby vedle velkých společenských večerů pořádaly se ještě menší debatní večery rázu intimnějšího. Po velmi čilé debatě o spolkových záležitostech uzavřel předseda schůzi vřelým doslovem.

Ze zprávy pokladní vyjímáme: V roce 1907 měl odbor 6977·90 K příjmů a 6758·57 K vydání, takže zbývá 219·33 K. Rozpočet na r. 1908 vykazuje v příjmech 4240 K, ve vydáních 3970 K, tedy očekávaný přebytek 270 K. Jméno odboru obnáší 12.432·79 K, naproti tomu

passiv jest 10.837.50 K, takže čistý majetek činí 1595.29 K. Akademický kroužek přijal v r. 1907 1631.77 K a vydal 621.75 K, takže zbývá hotovost 1010.02 K. Zajímavější položky ve zprávě účetní jsou: Česká chata, příjem 1145.16 K, vydání 1286.58 K; cesty a značení, příjem 250 K, vydání 554.40 K; Alpský Věstník, vydání 1068.22 K; publikace Ze slovanských hor, příjem 339.60 K, vydání 1114.12 K.

Dosavadní publikace českého odboru vykazují tyto položky: Slovanské Alpy (průvodce), schodek 9.50 K; Saviňské Alpy, přebytek 227.19 K; Julské Alpy, schodek 466.04 K.

Za jedenácte let svého trvání přijal český odbor Slov. Plan. D. 62.948.05 K a vydal 64.438.79 K. Z toho kancelářské potřeby pohlíly 3575.49 K, přednášky 3975.08 K, knihovna 486.25 K, publikace 14.129.12 K, Česká chata 31.229.12 K, cesty a značení 8092.43 K, jiná vydání 94.84 K. Vydání akademického kroužku nejsou v tom zahrnuta.

*

Ze Slovanských Alp.

Chaty něm. rak. alpského spolku v Julských, Saviňských Alpách a v Karavankách nebyly r. 1907 navštíveny slovanskými turisty tak značně, jako dříve. Příčina toho jest na snadě; nyní možno je slovanským turistům užiti mnohde chat našeho družstva. Dle »Mitteilungen« bylo loni v Deschmannově chatě pod Triglavem z 490 hostů jen 6% Slovanů, v chatě pod Golici 4%. O něco větší návštěvu slovanských turistů měla chata Marie Terezie pod Triglavem (14%). Vossova chýše na Vršičském sedle nad Kranjskou Gorou měla 12% návštěvníků slovanských, chata u Triglavských jezer 15%; Zoisova chata na Kokerském sedle měla však 33% návštěvníků českých a slovinských, poněvadž užívá se jí při sestupu s Grintovce do Kokerského údolí i k Uršičovi.

Kranjskou Goru (Kronau) doporučujeme vřele pozornosti našich turistů také pro letošní saisonu. Zejména v době od 15./7. do 15./8., kdy letní sídla na bochyňské dráze (na Bledu, v Bochyňské Bystřici) bývají přeplněna, najde se v Kranjské Goře pobyt méně hlučný. Informace o bytech a stravování podají ochotně dr. J. Tičar, lékař v Kranjské Goře a J. Černe, majitel hotelu Razor. Kranjska Gora jest na celém toku Sávy od Jesenic vzhůru jediné vhodné místo pro letní pobyt. Železniční spojení na Trbiž a Jesenice umožňuje i delší výlety, aniž by bylo potřeba měniti východisko.

Na Montáž střední Kugyho cestou ze Zajzery vystoupil znamenitý slovinský alpista dr. H. Tuma (z Gorice) pod vedením J. Komace a A. Oitzingera dne 28. září 1907. Turu provedl v rekordním čase 5 1/2 hod.; tím zdolána Huda Polica ve své nejhřdější frontě po čtvrté. Před ním provedli turu onu 1. dr. Jul. Kugy za 13 hodin; 2. Cepich a Zanutti za 20 hod.; 3. dr. Dvorský a Čermák za 9 hod. Obtížnému výstupu tomu věnuje dr. Tuma zajímavou vzpomínku v posledních číslech »Planinského Vestníku«.

Ze Sv. Mohoru do Kotji (Kötschach) bude zřízena dráha v délce asi 30 km. Projekt jest železničním ministerstvem již schválen.

Pro dráhu z Jesenice do Terstu snaží se státní správa dostati elektrickou sílu ze Soči. V září konány byly za tímto účelem komisionelní pochůzky mezi Bovcem a Kobaridem. Lze si jen přáti, aby provedení projektu nebylo na úkor přírodním krásám údolí Soči.

O některých chatách a cestách ve slovinských Alpách nalezl jeden z našich turistů data z r. 1894 v »Dillinger's illustrierte Reisezeitung«: Frischaufovu chatu pod Kokerským sedlem (která dnes je docela opuštěna) navštívilo r. 1893 padesát šest turistů. — Kočbekova chata pod Ojstrici byla postavena pro 25 osob; od ní k vrcholu zřízena cesta pro každého. Turski Žleb upraven, avšak nechť chodí jen zkušený turista tam. — Slov. Plan. Družstvo označilo v prvním roce trvání svého 97 stezek v Kráňsku, Štyrsku, Korošku a Istrii, dále 10 cest v tivolských lesích u Lublaně.

Vúdce Šmerc v Mojstráně postavil konečně nový dům pro turisty se 12 pokoji, tak že nyní lze i při větším návalu slušně přenocovati v Mojstráně.

Italští turisté navštěvují velice často Julské Alpy. Dr. Kugy, Dr. Bolaño a jiní provedli mnoho prvních výstupů v Alpách Julských, psali o nich, a tak každý rok množí se počet horských turistů. Italové však znají z německých spisů skoro výhradně německé chaty; jen o nich se zmiňují ve zprávách svých. Bude třeba nápravy, bude nutno uvědomiti italské turisty o existenci slovanských chat, kde budou dobře uvítáni. O věci té budeme jednati s centrálou našeho družstva.

V Hude Južině, nyní stanici bochyňskobačské dráhy, zřízen jest pěkný malý hotel »Černá Prst« blíže nádraží. Závod ten stal se pověstný výbornými pstruhy, takže ho navštěvují nejen výletníci z Bochyňské Bystřice, nýbrž i z Bledu. Turisticky hodí se pro výstup na Černou Prst. Také procházka údolím Bače směrem ke Grahovu nebo Podbrdu jest zajímavá, neboť spatřujeme proslulé železniční stavby mnohem lépe než při jízdě vlakem.

Trstelj 643 m jest nejvyšší vrchol krasového pásma mezi údolím Vipavy a mořem. Pro krásnou a instruktivní vyhlídku, zejména k moři (leč i k Julským Alpám), jest častěji navštěvován, zejména z Komna, Renčí a Dornbergu.

Osada Soča, půl druhé hodiny od Bovce vzdálená, je turistická stanice velice výhodná, však dosud málo navštěvovaná. Vesnice sama roztroušena je po celém údolí Soče od Kalu až k soutěsce u bodu mapy gen. štábu 544. Turista uchýlí se do skupiny domů blíže kostela a pošty, kdež v hostinci »pri Flajsu« dostane slušné (pro skromné nároky) zaopatření. Samo údolí Soče od Bovce vzhůru jest velmi zajímavé a divoké, zejména mezi bodem 506 a 514 m. g. št., kde řeka mizí v hlubokém úzkém cañonu a staré řečiště, do jehož dna se zařezala, jest úplně zachováno. Ze Soče možno provésti řadu vděčných tur: na Bovecký Grintovec — nejsnadnější to výstup na tuto horu; na Sedmijezeří údolím Vršniku a z něho třemi rozdílnými cestami (Velikými Vraty 1907 m, podle Kalu 2001 m nebo severně od Lavševice); zejména pak na Krn údolím Lepenje. Tato cesta je mnohem zajímavější

nežli z Kobaridu neb Tolmina, neboť jedině výstup pastýřskou stezkou ze závěru Lepenje na krasové plateau blíže Velkého Lemeže je poněkud únavný, pochod přes planinu Duple k jezeru Krnskému a další výstup přes alpu na Polju skýtá mnoho vděčných výhledů.

*

Literatura.

Ferd. Seidl: **Kamniške ali Savinjske Alpe**; Prvi zvezek. Ljubljana 1907. — Slovenska zemlja, 5. del.

Slovinská matice připojila k dříve již vydaným čtyřem svazkům populárně vědecké vlastivědy — zpracované Rutarem (1.—3. sv.) a Orožnem (4. sv.) — díl pátý, zabývající se detailně Saviňskými Alpami. Autor tohoto pojednání, známý slovinský vědecký pracovník prof. Seidl, ujal se s láskou obtížné práce, shromáždil a zpracoval vědecký materiál tak, že každý se zájmem knihu přečte a porozumí. Celek rozdělen jest přehledně v několik částí, z nichž prvá seznamuje nás s povšechnými geografickými poměry vytčeného území, druhá s materiálem, jenž je buduje, třetí poučuje o vzniku hornin těch, čtvrtá o tektonických pohybech, jimiž horstvo vyzdvíženo, pátá o tom v které geologické době horniny ty vznikly, kdy byly z původní polohy vysunuty, a jaké síly vypracovaly dnešní vzhled celého horstva. Všechny tyto velké části dělí se na řady menších statí, seznamujících s jednotlivými detaily, nutnými pro porozumění celku. Pěkné reprodukce fotografií p. Pavlina a řada geologických profilů, načrtnutých autorem, jakož i mapka geologická v měř. 1:75.000 doplňují vhodně text. Přáli bychom si, aby vzorným způsobem, jak zde, zpracovány byly i ostatní části Slovinských Alp. Na další svazky se upřímně těšíme.

Planinskí Vestník dovršil loňským rokem svůj XIII. ročník. Z bohatého jeho obsahu sluší se zmíniti o turistických črtách, v nichž velmi zajímavé příspěvky podali dr. H. Tuma (Prisojnik, Škrlatica) a Dr. A. Švigelj (překlad Dvorského: Severní stěnou na Škrlaticu), dále o populárně geografickém »Popisu Trenty« od J. Abrama — studii podobných bychom rádi viděli více pro celé Julské Alpy — o biografické črtě »Valentin Stanič« od F. Orožna; kromě nich přispěli ještě různými statěmi A. Knafelc, Črni Janez, R. Peterlin, P. Brelih a j. — Dr. Švigelj uplatnil se letos zejména jako obratný tlumočník české podružnice, seznamuje čtenářstvo »Plan. Vest.« s událostmi v českém sdržení alpistů. Množství drobnějších zpráv ze slovanských Alp i různých sdělení spolkových doplňuje organicky celek. Přejeme »Planinskému Vestníku« i pro příští rok obsah tak cenný a bohatý.

*

Různé.

Zavírání cest v Alpách majiteli honiteb vedlo, jak známo, k interpelacím na říšské radě. Ministerstvo vnitra vydalo nyní následkem toho výnos zemským správcům, dle kterého však zůstane vše, jak bylo

dříve. Ministerstvo uvádí tu sice, že ne majitel honitby, nýbrž vlastník pozemku může zakázat vstup na pozemky své, pokud jimi neprochází veřejná cesta; avšak ve většině případů je majitel hor také majitelem honitby, v ostatních případech pak vlastník pozemku k vůli majiteli honitby uzavře na jeho žádost jistě všechny cesty a stezky. Na sta případů takových bylo uveřejněno. Ministerstvo vnitra vyvléklo se chytře z celé věci; vyslovilo všeobecně naději, že se zdaří srovnati zájmy lovu a turistiky vzájemným taktickým jednáním! To není ani pokus řešiti věc; to je prostě ještě neochota k turistům.

Zákon o šetření alp (ze dne 12. dubna 1907) platný pro hrabství Salzburské, nařizuje zachování salašnictví v horách a dovoluje změnu jeho v jiné využití půdy jen v nejnútnejších případech; pro přehled stavu salaší budou vedeny v politických okrscích zvláštní knihy (dsky), řízené způsobilým úředníkem; dle potřeby jmenuje zemský výbor zvláštního dozorce nad salašemi, jehož dobrozdání ve sporných případech nutno uposlechnouti. Neuposlechnuti tresce se peněžitými pokutami, jež plynou do zvláštního »alpského« fondu, spravovaného zemským výborem. Ponechává-li vlastník salaš v úpadku a pokutování jeho není platno, má zvláštní, zákonně oprávněná kommisce podniknouti patřičné kroky k zachování jejímu na útraty vlastníka. Členství v podobné kommissi jest čestným úřadem, nehonorovaným; členové kommisce (počtem 3—8) scházejí se k poradě o stavu salašnictví svého okrsku nejméně jednou do roka; dle potřeby svolávání jsou předsedou; úkolem jich je pečovati o plnění nově vydaného zákona.

Stavba dolomitské silnice z Bozenu k Toblachu přes Ampezzo, která trvala několik roků, bude letos do léta hotova. Silnice prochází napříč takřka nejkrásnějšími kraji dolomitskými. Již dnes budují se u ní četné hotely; mezi jinými bude hospic Falzarego nad Cortinou rozšířen ve velký moderní hotel; o něco níže postaví známí bratři Menardové turistický hostinec. Po celé silnici budou jezdit poštovní autovozy.

Jules Janssen, znamenitý učenec francouzský, který zřídil astronomickou observatoř na vrcholu Mont Blancu, zemřel této zimy ve stáří 83 let. Ačkoli jeho zdraví nebylo nikdy valné a byl tělesně slab, vystoupil v osmé desítce svého věku s námahou ještě několikrát na delší dobu do observatoře své, kde konal studia astronomická.

První zimní výstup na těžký vrchol Dent du Géant provedl z Courmayeuru italský turista Mario Piacenza s vůdci Pellissierem a L. Petigaxem. V loňském ročníku zmínili jsme se o zimním výstupu téhož turisty na Mont Cervin.

Italské alpské kluby mají dohromady 9.286 členů; z toho připadá na Club Alpino Italiano 9200 členů v 35 odborech, na Società d'Alpinisti Tridentini 2000 čl.; na Società Alpina Friulana 310 čl.; Società Alpina delle Giulie 500 čl.; Club Alpino Fiumano 147 čl. a na Società Alpinistica e Turistica Liburnia v Zadru 129 čl. Nejstarší z nich je C. A. I., založený roku 1863, pak následuje C. A. F. (v Rjece) v roce 1865, Tridentický klub zahájil činnost r. 1873, S. A. F. (ve Vidimu) r. 1881, S. A. delle Giulie r. 1883, Zaderský spolek pak r. 1889.

Fond něm. rak. alpského spolku pro vůdce měl koncem minulého roku skoro čtvrt milionu marků jmění, a za r. 1907 rozmnožil je skoro o 12.000 marků. Z výdajů v celkové sumě as 16.000 m. bylo vypláceno pensí 48, jiných starobních příspěvků 39, podpor invalidních 114. — Kdy domůže se Slov. Pl. družstvo podobného fondu? Je třeba na to pomysletí vážně; neboť výhody jakéhosi zaopatření ve stáří lákají nejschopnější lidi i ve slovanských Alpách, by dali se do služeb vůdcovských německému spolku.

Železniční tunel pod Mont-Blancem. Vážné kruhy francouzské a italské ujišťují v různých listech, že práce k provrtání tunelu ze savojských lázní Saint-Gervais pod Mont-Blancem směrem k italskému Courmayeuru počnou býti prováděny nejdéle za dvě léta. Tunel bude dlouhý as 14 km.

*

Zprávy spolkové.

FRAN TOMŠIČ.
EDUARD ŠEDÝ.

Z kruhu našeho odešli na věčnost dva členové, kteří o rozvoj našeho odboru měli zásluhu velkou a již proto zasluhují vděčné zvláštní vzpomínky naši.

Zemský stavební rada pan Fran Tomšič, rodem i vroucím smýšlením Slovinec, po celý život svůj sledoval vše, co ve slovanském světě se děje a působil činně a s platným výsledkem všude ku prospěchu vzájemnosti všech slovanských větví. Byl znamenitým odborníkem v oboru železnictví. Když pak trvale usídlil se v Praze, stal se nadšeným propagátorem styků československých v každém směru. Nezapomeneme práci jeho, které konal při založení našeho odboru i pro celé konání naše skutkem, radou i finanční obětí. Trvalou památku zanechal založením podpůrného spolku pro slovinské studující na vysokých školách v Praze, jehož byl předsedou a skutečným, obětavým vůdcem.

Eduard Šedý náležel k nejrvelejším ctitelům hor, k malému počtu těch, kteří jim opravdu rozumí. Ač nestálé zdraví znemožňovalo mu v posledních letech těžké výstupy, přece sledoval s neobyčejným zájmem všechny podniky mladých, k nimž citěním svým se vždycky klonil. E. Šedý byl turista od mladých let. Psal též pěkné články do Časopisu Turistů i jinam a snahy jeho nesly se k činnosti vědecké, zejména k přírodovědě. Dlužno litovati, že nepříznivé poměry zabránily mu dosíci tu úspěchů. Neméně byl znám jako výborný fotograf-amatér, který svoje obrázky vždy ochotně půjčoval k jakémukoli alpistickému účelu. Upřímná jeho povaha zjednala mu ve společnosti všeobecné sympatie a zejména »Zelená rota«, jejímž členem byl, bude na něho dlouho vzpomínati.

Tombola ve prospěch české chaty pod Grintovcem koná se ve čtvrtek dne 9. dubna 1908 na Žofině. Tombolu bude předcházeti přednáška inž. p. J. Plischkeho: Přes Bodamské jezero do Vorarlbergu a jižního Tyrolska (skupiny Silvretta, Ortlerská a Rosengartenská v Dolomitech), provázená 140 světelnými obrazy. Počátek přednášky přesně o půl osmé. Dary k tombole přijímá dr. Stan. Prachenský, zemský advokát v Praze-II., na Zderaze č. 3.

Na březnovém večeru českého odboru přednášel vdp. děkan Václav Španihel o své cestě do Egypta a do Palestiny. Přednáška byla velmi obsažně vypracována a tudíž nemálo poučná. Řada světelných obrazů vhodně ji doplňovala i nelze pochybovat, že bylo naše obecnostvo s večerem velice spokojeno, byť i předmět přednášky sám byl alpismu poněkud vzdálen.

*

Odbor vydal svým nákladem:

Ze Slovanských hor. Bohatě a skvěle ilustrovaný spis se 6 zvláštními přílohami a mnoha obrazy v textu se články J. Čermáka, dra. V. Dvorského, dra. B. Franty, dra. K. Chodounského, dra. O. Laxy, dra. St. Prachenského a dra. Vl. Růžičky. V komisi knihkupectví F. Řivnáče v Praze. Krámská cena 4 K, skv. váz. 5 K 60 h, pro členy českého odboru slov. alp. družstva 3 K, skv. váz. 4 K 20 h (u pokladníka odboru p. dra. St. Prachenského, zem. adv. Praha-II., Zderaz č. 3).

Saviňské Alpy. (Napsal L. Mareš.) Úplný a dosud nejpodrobnější průvodce po Saviňských Alpách se zvláštním zřetelem k Jezerku. Se 2 mapami a 5 ilustracemi. Cena i s dodatkem r. 1902 vyšlým 2 K. V komisi knihkupectví Fr. Řivnáče v Praze.

Julské Alpy. Nejpodrobnější průvodce pro každého. S mapou, 7 panoramaty, 3 diagramy a plánem Lublaně. Cena 3 K 50 h, pro členy 2 K 50 h. V komisi knihkupectví Fr. Řivnáče v Praze.

==== Osvědčená ====

vína lissanská a jiná tabulová a posilňující

doporučuje (též v malém)

JAROSLAV ŘEŘICHA,

velkoobchod vínem, Král. Vinohrady, Divišova ul. 9.

Členům odboru poskytuje firma zvláštní výhody.

—————
Konservy pro turisty

doporučí

————— J. V. VONDRÁČEK, —————

Praha I., Perlová ulice č. 10.

Račte žádat obšírný ceník. — Zásilky na dobírku.

—————
Důležité na cestu.

Přesné kapesní hodinky remont. s budičkem, zvučného zvonkového hlasu. — Pedometry. — Přesné hodinky »Ordre« antimagnetické
Ceník zašle

OTOKAR ŠTASTNÝ,

Praha, Celetná ulice, u prašné brány.